

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztői felelős:
ÓZV. DR. NIZS PÁL

Alapítónak:

DR. NIZS PÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Félévre 10 K — f. | Egyóra 1 K 30
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKRE:
Félévre 14 K — f. | Egyóra 2 K

Justh János dr. Csanádmegye fő- ispánja

Ötletese IV. Károly király, Justh János dr. országgyűlési képviselőt Csanádmegye és Hódmezővásárhely főispánjává, a legkegyelmesebben kinevezte.

Makó és Csanádmegye népe boldog és büszke örömmel vesse tudomásul a kinevezést a legösszintőbb tisztelettel, mélyszégyen rokonszenvvel, szeretettel köszönti Csanádmegye legelső emberét.

Valóra vált hát, amiről Makó népe ábrándosott. A megye élére olyan férfi került, akinek politikai hitvallása a makói nép hitvallása. Vér a vérünkben, hús a húsunkban. Mily gyönyörűség, hogy Csanádvármegyében, Justh Gyula ősi fészkében, ép a Justh Gyula fia, még pedig minden tekintetben méltó fia a főispán.

Makó és Csanádmegyében nem kell különösebben bemutatni az új főispánt. Neki sem kell bemutatni. A makói és csanádi nép ismeri Justh Gyula fiát. Itt élt, itt járt köröztünk. Résztvevett minden politikai küzdelemben. Vigasztalt, bátorított bennünket, hogy ebből a mai időnk, a függetlenségi eszmék diadalának ideje. Az ő szava beteljesedett.

Justh János dr. főispán is ismeri Makó és Csanádmegye népét, baját, szenvedését, vágyait, óhajait és törekvéseit. S ha van valaki, aki szívén viseli azt, úgy János dr. az! Tudja jól, hogy mi fáj a makói és csanádi népnek s ha csak egy lehetőség van, minden jogos törekvést, óhaját s vágyát segíteni fog diadalra juttatni.

Justh János dr. főispánnak nem kell régi szablonok szerint programot adnia. Az a tény, hogy ő áll a megye élére, a legszégyenesebb, a legszégyenesebb program.

Makó és Csanádmegye népe most fogja megtudni, hogy mit jelent az, ha a főispáni szépen minden esetben liberális férfi ül.

Justh János dr. nem a bosszúállás, a megterlés politikájával politikájával jön Csanádmegyébe. Nem fogja ő a tekintetben a munkapártot követni, mely párttal egy hajszálnyira sem azonosítja magát, hanem jön, hogy becsületes szándékkal, rendíthetetlen elhűséggel képviselje Csanádmegyében azt a formánnyal, amely a népjogokat

akarja diadalra juttatni az országban.

Jön, hogy a becsületes, derék hazafi busgó munkásságával támogatson, előbbre vigyen minden olyan törekvést, mely ennek az országnak fejlődését, boldogulását előssza.

Ki ne akarna ebben a nemben, nagy munkában Justh János dr. főispán segítőtársá lenni! Akad ilyen ember Makón és Csanádmegyében? (Azt hisszük, nem!)

Makó és Csanádmegye népe

azért fűvészi hát boldog örömmel s büszke lelkesedéssel Justh János dr. t a főispáni méltóságban, mert reméli és hiszi, hogy főispáni működése egy boldogabb, új kor elkövetkezését jelenti a mi szűkebb hazánkban, Csanádban és Makón. Ha a büszke öröm fa kassija ajkunkon a lelkes kiáltást, melyet egész Makó és Csanád visszhangoz:

Éljen Justh János dr., Csanádmegye főispánja.

Makó hódolata a népjogok legelső harcosának

A mai közgyűlés

Makó város képviselőtestülete ma tartotta rendes havi közgyűlést Petrovics György dr. h. polgármester elnöksége alatt. A közgyűlés első tárgya Makó város hódolatának kifejtése volt a koronás király iránt, aki ma a népjogok legelső harcosa. Vasárnapi számunkban már körülményesen foglalkoztunk a dologgal a rámutattunk arra, hogyan skarták szélesgömbökkel elborítani Makó népének ősszinte hódolatát. A mai közgyűlésen Gera főjegyző olvasta fel a tanács hódoló feliratát, Petrovics dr. h. polgármester ajánlotta a javaslat vita nélküli elfogadását. Így is történt. Elhatározták még, hogy a közgyűlési terem számára megfestetik a király életnagyságu arcképét.

A hagyma ügyében is fontos határozatot hozott a képviselőtestület. Tudvalevő eg a hagymát az a veszedelem fenyegeti, hogy központositják. Maximálják a esetleg rakvirálják. A közgyűlés megbísta Petrovics György dr. h. polgármestert, hogy Budapestre utassék s az Országos Kösszelelmészeti Hivatalban mutasson rá azokra a veszedelmekre, amelyek a hagyma központositás folytán egész Csanádmegyét s Makót érik. Haszon oda a polgármester, hogy a makói hagymapiac eszen veszedelme ne fenyegeessen.

Nagyobb vita kerekedett még a szegényménház életmezési díjaznak felemeléséről. Az életmezési díjakat ugyanis fel kellett emelni, mert az addigi díjakért nem éltemezni, hanem éhezni lehet. Még is szavasták az életmezési díjak felemelését, de mégis kívánatos lett volna, ha Jacsó Emil malomigazgató azon indítványát fogadta volna el, hogy a város állapítsa meg elsősorban az élelem minőségét és mennyiségét s csak ezután egyezsék meg az ára néve az életmezővel. Mert bizony manapság az életmezési díjakat csak úgy távolból megállapítani nem lehet. Elhatározták még, hogy az életmezést hatékonyabban fogják ellenőrizni.

A közgyűlés esztén több kisebb

Készülődés a román fronton

Berlin. [A Lokalanzeiger jelenti Malmöből: A Djen Jassyból jelenti: Japán, orosz és francia katonai képviselők a román frontra utaztak. Később az amerikai misszió is a frontra ment. A legközelebbi időben fontos eseményeket várnak a román fronton. Angol és amerikai mérnökök az orosz vasuti hálózatot Tiraspolon át t ljesen helyreállították.

Orosz hivatalos jelentés

Stockholm. Az orosz hivatalos jelentés hírül adja, hogy Brzezanyánál az orosz járőrök visszavonultak. Az orosz tüzérség az ellenséget később visszaverte. A Fekete-tengeren egy régi típusu orosz torpedónaszád a németek által lerakott aknán elsüllyedt.

Német offenziva Riga ellen?

Koppenhága. Félhivatalos pétervári jelentés szerint a németek szárazföldi és tengeri akcióját várják Riga ellen. A nyugati vagy a balkáni frontra Oroszország az orosz offenziva miatt már nem küldhet csapatokat.

ügyet intézett el. Így felvette a menedzseri kötelességeit a nyugdíjintézet kötelessége. Jávahagyott egy sorozat számát, megállapította a segéd és kezelő személyzet várakozási idejét a számításokat hagyott jóvá.

Hogyan játszik ki a termelőt?

A gyárosok és bizományosok becözgetése.

Aki legtöbbet lármáz, bizonyos, hogy magáról akarja elterelni a gyanút. A gyárosok és bizományosok annyit panaszkodnak már a háboru alatt, hogy érdemes egy kicsit körültekintően, igaz-e, hogy mindegyikükönkre megy, hogy valamennyinek nagy kárára van ez a háboru és hogy ők is sajátaira a legméltóbb áldozatok.

Egyelőre nézzük meg, hogy a Tisza-kormánynak milyen dédelgetett gyermekei voltak a gyárosok és a bizományosok és hogy az a kormány mennyire jobban szerette őket, mint a termelőt, a földmivelőt.

Kürthy báró épen most jelentette ki, hogy ő nagyon is muukapárti. No ez meg is látszik a rendeletein.

A békebeli 19—20 koronás buzaárak idején a 0-ás liszt ára 26 korona volt. Ma a buza ára 40 kor., a 0-ás liszt ára 106 kor. métermázsánként. Amíg tehát a buza ára 100 százalékkal lett magasabb, a liszt ára az előtinek négyszeresére emelkedett.

Az aratásnál nélkülözhetetlen manillaszínig árát a kormány a békeidőbeli 90 koronával szemben 1000 koronában (100 kg.) maximálta, tehát 11 szerez áron, míg a kenderfonó gyárak a kendert az ezelőtti árak háromszorosában maximált áron kapják.

Békeidőben az étkezési burgonya ára 6 korona volt. A burgonyaközpont 14—16 koronával vásárolta és mégis — míg a fogyasztóhoz kerül — 20—24 korona volt az ára.

Annakelőtte a burgonyánál métermázsánként 5 fillér volt a provízió, ma 50 fillért kap a burgonyaközpont, 50 fillért a bizományos, összesen 1 koronát: tehát az ezelőtti provízióhoz képest huszszorosát.

A nyers lóbor ára körülbelül 16 korona volt. Ma a bór központ 35 koronás maximált áron kap egy ilyen bört. Az emelkedés az ezelőtti ár kb. egy és negyedszerese. Ennek ellenében a gazdasági cselédek a csizmát 250 koronával fizetik az ezelőtti 20—24 koronával szemben; 6—800 százalék.

A kormány a szükséges ecetet, melynek maximális ára 600 korona, adómentesen, vagyis 220 koronás kedvezményes áron bocsátja az ecet gyáros rendelkezésére a felfalalt szeszből, de nem kötötte ki, hogy milyen maximális áron kötelesek a gyárosok az ecetet forgalomba hozni. A Tisza-kormány ezt nem tette. Következésképpen a malasztásnak abban nyilvánul, hogy az ecet literjéért ma 2 koronát fizet a fogyasztó, s az békeidőben 10 fillér volt (20 szoros ár) és nyer az ecetgyáros 1 hektoliter 220 koronás szeszen 2000 koronát.

Hát kell még ennél több példa? A buza ára nem emelkedett kétszeresre, míg a liszt ára négyszeres; a kender ára háromszoros és a belőle készült kötőzsínigé 11 szerez; a lóbor ára 2-szer oly magas és a belőle készült csizma 8-szor drágább mint békeidőben.

Aki nem vak, az lát és érzi, hogy ezt a rendszert elsöpörte a szél.

A makói függetlenségi párt értekezlete.

Justh János főispán fogadtatásának előkészítése.

A makói függetlenségi párt vasárnap délután rendkívül népes értekezletet tartott. A pártértekezlet minden tagja jóleső örömmel állapította meg, hogy az új korszak a függetlenségi eszméknek kedvez s lehetővé teszi, hogy a függetlenségi párt programjának legnagyobb része valóra váljék.

Szánni nem akaró lelkes örömmel s éljenzéssel vette tudomásul a párt, hogy őfelsége Justh János dr. országgyűlési képviselőt Csanádmegy főispánjává kinevezte. Percekig éjenzett tapsolt az értekezlet s ünnepelte Justh Gyula méltó fiát.

A pártértekezlet egyhangú határozattal kimondta, hogy Csanádmegy, új főispánját méltóan fogja fogadni. Bizottságot küldött ki az ünnepies fogadtatás részleteinek megállapítása s a fogadtatás előkészítése végett. A fogadtatás részleteiről annak idején a „Makói Független Újság” fogja tájékoztatni a közönséget.

A pártértekezlet ezután több fontos érdekű tárgyvet tárgyalta, amelyek mindegyike a párt működésének hatékonyságát van hivatva előmozdítani.

NAPI HIREK

Az I., II. és III. függetlenségi és 48-as olvasókör, ja III-ik olvasókör helyiségében (Hunyadi-u. Kiss-féle házban) f. hó 10-én délután 5 órákor közgyűlést tart, amelyre az összes tagokat meghívja az elnökség.

— Váresi téglá eladása. Értesítetik a közönség, hogy a város téglagyárában a téglák eladása kezdetét vette. A téglák árai a téglagyár bejáratánál kifüggesztve és a város házában a gazdasági tanácsnoknál megtudhatók. Vásárlások 3000 darabig a téglagyárnál, azon felüli mennyiségek a gazdasági tanácsnoknál esz közölhetők.

— Fuvarelevélek a kfr. adóhivatalnál a hó 18-tól szerezhetők be. Az elárúrók jutalmaképpen 2 százalék tősdíjat élveznek, míg a gánfól jutalékokat nem élvezhet. A fuvarelevélek ára az egyenkénti vásárlásnál 82, illetve 122 fillér, ennél többet asokért követelni nem szabad. Elrontott 80 filléres fuvarelevél darabonként 10 fillér értékűvel cserélhető ki, — azonban csak olyan, mely a vasúti használat jelét még nem tűnteti fel. Olyan fuvarelevélek, amelyek vasúti bélyegző még nem nyomtatott rá, hanem csak vasúti hivatalos feljegyzések vannak, csak akkor cserélhetők ki, ha a feladé állomás vezetője hivatalos pecsét és aláírásával igazolja, hogy a

fuvarelevél vasúti szállásban nem használtatott.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek Sz. nagy István Kocsis Viktóriával, Márton János Horváth Rozáliával. Elhaltak Szóledy Mária 14 éves, Szerebeczki Györgyné Kovács Mária 65 éves, Németh Sándor 2 hónapos korában.

Jogosultak-e a piac árai?

A lelketlen uszora.

Arról a halhatlan kizsákmányolásról, amely a piac történetik, a közérdek szempontjából mindennap kötelességünk mind addig megemlékezni, amíg orvoslást nem látnunk és tapasztalunk.

Mint értesülünk circa, 90—100 fajú jelentés történt már a lelketlen uszora miatt. E jelölések elhatározása a leggyorsabb eljárást követelne, sajnos azonban figyelemmel kell lenni arra, hogy a légiószámú egyéb kihágások és sok-sok más rendőrségi munka mellett a mai munkaszüneti eszinte lehetetlenségnek mondható.

Valahogyan mégis módját kellene ejteni, hogy az uszorázások gyors letárgyalásával egy kissé észretérítsük a lelkiismeretlen konjunkturázókat. Hogy mennyire minden alap nélküliek a zöldségfélék árai, hogy mennyire komisz uszora a 3 koronás bab és borsó, a 40 filléres kalaráb, 2-20 filléres burgonya, az 1-20 filléres meggy és cseresznye, annak igazolására néhány esetet mondunk el.

A piac uszoráiban még járhatlan asszonyt hozott a piacra. Utközben megállítják és megkérdezik, hogy mennyiért adja portékáját.

— Egy korona huszért — így az asszony.

— Egy korona is elég. Akkor is megvan a haszna.

Ablakredőnyök önműködővel

minden nagycégben kaphatók Fallagi-órgyá

— Mát hiszen igaz, de hát tetszik tudni a drágaság, különben hát tessék egy koronáért, — így megint az asszony.

És meglelt a vásár egy koronában kiléknént.

A történet folytatása három nap múlva!

Megint jön az asszony babos kosárral a fején. A tegnapielőtti vásárló előtt menvén el, újból tiltakoznak.

— Na asszenység, megint hozott babot?

— Hoztam biz, de nem egy korona az ára.

— Mennyi?

— Három korona. A piacot is úgy adják.

De hiszen tegnapelőtt azt mondta, hogy koronájával is kijön?

— Mondtam. De hát ha a piacot kérem koronáért is majd meg esznek érte, csak odaadom. Mát akkor csak nem kívánhatja a nagysága egyért.

A vásárló itt beszántotta a tárgyalást.

Másik eset. Kitanó volt a cseresznyetermése valakinék. Potom egy mázsa termett. Három koronáért adta kilóját. Kapott tehát 300 koronát érte. Drágálja a vevő a három koronáért.

— Mát persze maguk nem számítják a lezedési napszámot — fertyanik fel.

— Hát aztán mennyi volt az a napszám, hivánesi kedik a vevő.

— A napszám? Mát kérem az nagyon drága ma. Nem is tetszik (már tetszik) gondolni.

A végén azután kistült hogy a gyermekei szedték le egyéb szórakozás hiányában. A cseresznye ezért három korona volt. De ha még legalább szép lett volna.

— Az igazságért azt is meg kell említenünk, hogy a nagy árfelejtásban a közönség is hibás a túlicitálással.

Hogy ez az utolsó betűig igaz meggyőződhetik akár melyik titkos rendőrünk róla. Figyelje csak meg a piacot, avagy a tanyákba vezető utat, amikor a faluból bejő-

vőkötől ott mindent megvásárolnak.

Urania színház

Szombaton, július 14-én

Király-tigris

IV. befejező része.

Vasárnap ezentúl csak egy előadást tartunk. Előadások kezdete este fél 9 órakor.

REGÉNY.

Egy világjárás rejtelmel.

(1959)

141. fejezet.

A rehabilitált Pétay.

— Egyszerűen azért, mert bilmálná magát. A világ binesyára megtudná, hogy őt Pétay úgy nyakon találta leginteni, hogy bukfenecet vetett. A világ azt is megtudná, hogyan szektá őn valatalul az ártatlan foglyokat.

Benedetto megütökösvé nőszett rá. — Igen, igen folytatá Steward. Az őn érdeke kívánja legjobban, hogy tovább ne bolygassa ezt az ügyet. Pétay fel van mentve, becsülete helyre van állítva olóttük. Nekünk egyéb nem kellett! A többire mi is fátyolt borítunk!

Benedetto leszállt a magas paripáról. Állította, hogy saját jó felfogott érdeke is úgy hossza magával, hogy az ügyet Stovább ne bolygassa. Hanam azért még mindig pattogott.

— Uram, ön tévútra vezetett engem! Onak mindjárt assal kellett volna elő állnia, hogy Pétay él...

— Sebaj! válasszát Steward. Elértam, amit akartam, e mellett őt is kiméltem. Érdekeink kölcsönösen meg lettek óva! Egyébrészt legyen meggyőződve, hogy

Pétay a legderekabb fia a világon. Legyen szerencsém ma vacsorára!

— Mit? En? kiáltá Benedetto. — Legyen meggyőződve, hogy a legseretstreméltőbb fogadtatásában fog részesülni. Meggyőzhetem különben, hogy az itt kifejtett erőproduktó vetette meg alapját Pétay Mihály szerencsésjének.

(Folyt. köv.)

Egy szegény asszony kinek férje háába van, kladná

két kis leányát

jobaiparos családnhoz. Cim: Mynyvdi utba 24 szám.

Egy jóra való

Ögyes asszony

ajánkozik takarítónének reggeli párahosszára. Cim: Hunyadi utca 24 szám alatt.

Gazdák!

Tüzkár ellen buzát, árpát szalmát és mindenféle takarmány biztosítását a legelőnyösebben és legolcsóbban a Hazai Biztosító Társaságnál köthetik meg. Általány életi — és betörés — lopás ellen biztosítások felvételnek. Na pont a kora reggeltől késő estig fogadja a biztosító feleket.

Munkácsi Mihály

Kossuth utca 10. szám. alatt.

Félix-fürdő

Nagyvárad mellett) 49% természetes forrás, romma, csúsz és iszias ellen legjobban javulva. Új berendezés, villanyvilágítással. Uszoda, hidegvizgyógyfürdő és napfürdő. Melegkenyér a nap minden szakában. Prospektus kőld az igazgatóság.

Eladó földek a város alatt

Verebesben 6 hold,
Girizdesben 2 "
Bánomban 1 "
Ertekezhetel lehet:

Iritz Miksánál.

Rakay Ferenc

szelja, hogy mála állandóan aranka-mentes

heremmagot

ahet kapni, egy kisestnyben, mint nagyban. Ertekezni lehet Váradi-utcai vendéglőben,

Ertesítés.

Fogtömés, fogak, egész fog sorok, szappanos mész, szarj, kék, platinából

fogtömések

szelja szelgéből és a fog amnével azonos porcellánból. Fogtömés: eltávolítás, fogak fehérítés és kőbe fogsorok állítását elvégeztetve, 23 éves fogtechnikai gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerepelt legmagaslaton felbátorítanak arra, hogy ezen az állásomat a nagyérdemű közönség becses egyetemesévé tegyem. Teljes Garancia!

Seress György

vinnaként fogtömés, Uri u. Béta-úta ház, Makó.

A Makói Öngyógyító Egyesület által szervezett, (Magyar) Orv. és Népr. Gyógyászati Társaság (Magyar) Orv. és Népr. Gyógyászati Társaság (Magyar) Orv. és Népr. Gyógyászati Társaság

zálogintézete

a legelőnyösebb kamattal és legelőnyösebb feltételek mellett kölcsönözhet adósságra, arany és ezüst-érmékre, papírpapírokra, sorsjegyekre és egyéb ingóságokra. Faksóktári oszlatys kölcsönöket felvétel előnyös kamattal és fizetési feltételek mellett megvalósítunk, váltóra és kölcsönösre. Hívatalos órák d. e. 9-12-ig L. u 2-3-ig.

Hirdetések felvételnek

Makulatur papir
 nagyban és ki-
 csiben kapható.

Martinspörközési vállalat.

KISS KÁROLY
 díszes konyhai vállalkozó.

Makó Főter

Temzetünk rendelkezés a leggyorsabbtól a legpontosabb kivitelig pontosan és juttatva arra végez. Ravatalozások pontos elrendezése! Hurok és fakoporsó rakítás!

Gyűjtésükben tessék teljes bizalommal fűtő céghez fordulni.

Pontos kiszállítás.

Marhabőrt,
 legért, juhért, nyulért, kócsag-
 bért, szarvasbért és mindenféle
 bőrök és gyapjú, a legme-
 gasabb napi árban veszek.

Löwenstein Árnin
 Doki Főter - a 48 szám.
 Főter harmadik melletti.

Legjobb minőségű Gyereki és
 Máncsal
 fehér- és vörös barok,
 valamint a legjobb minőségű
 eredeti Kőbányai világos és
 Szent István dupla malátás sör
 kicsinyben és nagyban
 Iritz Sándor érv. cégnél
 kapható.

Jó házból való
 fiúk nyomdász
 tanulónak felvé-
 tetik a Makói
 Független Újság
 nyomdájában.

Makói Független Újság
 nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

